

فَرّخِی سیستانی

ابوالحسن علی بن جولوغ متخلص به فرّخی از مردم سیستان است. بسال تولّد او معلوم نیست و ظاهراً اواخر قرن چهارم به دنیا آمده است. فرّخی در جوانی در شاعری مهارت یافت و هم در جوانی درگذشت. او در دستگاه محمود غزنوی به ثروت و نعمت بسیار رسید. سال وفات او را ۴۲۹ هـ ق گفته‌اند.

اگر خزان نه رسول فراق بود چرا هزار عاشق چون من جدا فگند از یار
فرّخی سیستانی شاعر بزرگ اواخر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم و از جمله سرآمدان سخن در عهد خویش و در همه ادوار تاریخ ادبی ایران است. وی یکی از بهترین شاعران قصیده‌سرای ایران و سخنانش در میان قصیده‌سرایان به سادگی و روانی و استحکام و متانت ممتاز است که در استفاده از افکار و احساسات عادی، و بیان آنها به زبان روان و ساده و روشن، زبردستی نشان داده است. تغزّلات او نیز از حیث اشتمال بر معانی بدیع عشقی و احساسات و عواطف بی‌پیرایه شاعر بسیار دلنشین است. فرّخی هم از نظر تنوع حوزه خیالهای شاعرانه و هم از نظر لطافت تصویرها، شاعری برجسته است. در سراسر دیوان فرّخی به مجموعه‌ای از تصویرهای تازه از طبیعت بی‌جان و طبیعت زنده می‌توان دست یافت که از هر جهت قابل توجه است. این تصاویر حاصل نوعی تجربه خصوصی اوست. در اشعار فرّخی